

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Інститут підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
Кафедра теорії права, конституційного та приватного права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ВК 01. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА»

Освітньо-наукова програма –	Право
Рівень вищої освіти –	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань –	08 Право
Спеціальність –	081 Право
Вид дисципліни –	вибіркова
Мова викладання –	українська

Інформація про викладача
доктор юридичних наук,
професор
БАЛИНСЬКА Ольга Михайлівна
0676749912
olga_bal@ukr.net

Львів
2023

Силабус навчальної дисципліни «Актуальні проблеми філософії права» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»

РОЗРОБНИК:

професор кафедри теорії права,
конституційного та приватного права
доктор юридичних наук, професор
Ольга БАЛИНСЬКА

Силабус навчальної дисципліни «Актуальні проблеми філософії права» схвалено на засіданні кафедри теорії права, конституційного та приватного права факультету № 1 ІПФНП ЛЬВДУВС, протокол № 8 від 10.01.2023 р.

Завідувач кафедри теорії права,
конституційного та приватного права
підполковник поліції

Віталій КУЧЕР

10.01.2023

1. Характеристика дисципліни	
Семестр навчання	3 семестр
Обсяг	4 кредити ЄКТС 120 академічних годин
Анотація	Предметом вивчення навчальної дисципліни є онтологічні, гносеологічні, антропологічні, аксіологічні, праксеологічні та інші філософські засади функціонування правової дійсності та формування моделей розвитку права. Загалом програма відображає історіографію, сучасний стан та перспективи розвитку філософії права з урахуванням проблем галузевих юридичних наук, новітніх підходів до праворозуміння, правовідносин і юридичної практики. Тут передбачено послідовний аналіз засадничих елементів співвідношення соціальності і вітальності у праві, правової соціалізації і правової ідентичності; правової культури, детермінантів її формування, правових традицій; проблем правосвідомості, правового менталітету і правового світогляду; проблем філософії юридичної практики і правової відповідальності, а також мети покарання.
Мета вивчення дисципліни	Мета навчальної дисципліни «Актуальні проблеми філософії права» – поглибити й систематизувати знання аспірантів (ад'юнктів) щодо універсального змісту права та механізмів його функціонування, які вони здобули під час отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і «магістр». Основні завдання – допомогти здобувачам наукового ступеня доктора філософії у вирішенні проблемних питань стосовно специфіки праворозуміння й осягнення чинників, що є рушійною силою поведінки людини в соціумі, становлення нових типів цивілізації та культури з урахуванням рівня розвитку людства; сприяти виробленню у них здатності самостійно глибоко осмислювати правову реальність, сутність соціального суб'єкта і його місце в цій реальності, важливі проблеми суспільних відносин на основі ідей і принципів, розроблених провідними мислителями новітнього часу.
2. Програмні компетентності та результати навчання здобувача за ОНП «Право»	
Інтегральні компетентності	- здатність вирішувати комплексні проблеми у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, - продукувати нові теоретичні та прикладні ідеї, - приймати відповідні організаційні та управлінські рішення у сфері правничої освіти або юридичної практики, - переосмислення наявних і створенням нових цілісних знань.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність критичного осмислення і творчого пошуку раціональних шляхів вирішення актуальних світоглядних та прикладних проблем юридичної науки і практики ЗК 2. Здатність кваліфікувати явища і події правової дійсності, а також розуміти характер процесів, що відбуваються у правовій системі держави як галузевій структурі ЗК 3. Здатність знаходити, відбирати, інтегрувати й систематизувати інформацію за певним напрямом і генерувати на її основі нові ідеї

	ЗК 4. Здатність застосовувати закони логіки в процесі інтелектуальної діяльності ЗК 6. Володіння технікою ділового, академічного й ситуативно-побутового спілкування рідною та іноземною мовами на професійному рівні ЗК 9. Здатність кваліфіковано формулювати результати власних наукових пошуків і усвідомлювати соціальну та громадянську відповідальність за них ЗК 10. Здатність працювати автономно та в команді, проявляти лідерські навички та особистісні риси, що відповідають нормам професійної етики; здатність до самооцінки та самоосвіти
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(ФК)	СК 1. Здатність формулювати наукову проблему, обирати оптимальні методи для дослідження у галузі права, аналізувати й узагальнювати його результати СК 2. Здатність виконувати самостійні оригінальні дослідження у певній галузі права та досягати наукових результатів, що створюють нові знання СК 5. Здатність розуміти механізми законодавчого регулювання різних сфер суспільних відносин, бачити прогалини і проблеми та моделювати варіанти їх усунення СК 6. Здатність фахово вести наукову та професійну дискусію за напрямом власного дослідження СК 9. Здатність зіставляти правові норми в межах інституту, галузі, системи права, а також різних правових систем СК 10. Здатність практично застосовувати знання і норми чинного законодавства у дослідницько-пошуковій, науково-педагогічній та юридично-прикладній діяльності
№ Програмних результатів за ОНП	Програмні результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 01	Застосовувати сучасні педагогічні та психологічні методики в управлінській, педагогічній, науковій чи юридичній практиці
ПРН 03	Аналізувати ефективність процесів державотворення та функціонування державно-правового механізму, прогнозувати їх перспективи
ПРН 07	Діагностувати стан злочинності в державі, аналізувати перспективи реалізації сучасної державної політики, спрямованої на запобігання та протидію вчиненню протиправних дій
ПРН 10	Долучатися новими теоретичними, прикладними і комплексними ідеями до виконання поставлених завдань із дотриманням стандартів професійної етики і системи загальнолюдських цінностей
ПРН 11	Розробляти план дослідження для вирішення дисертаційних завдань
ПРН 12	Презентувати (усно і письмово) результати власного наукового дослідження, відповідно до встановлених формальних і змістових вимог
ПРН 13	Вести наукову дискусію на науково-практичних заходах та через наукові видання, у тому числі іноземною мовою
ПРН 14	Захистити дисертацію

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього го	у тому числі			усього го	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
Тема 1. Історіографія філософсько-правової думки	8	2	2	4	8	-	2	8
Тема 2. Проблеми визначення предмета філософії права та завдання філософсько-правових досліджень	8	2	2	4	8	2		6
Тема 3. Методи і принципи філософії права: проблеми та їх вирішення	10	2	2	6	8	-		6
Тема 4. Проблеми правової онтології	10	2	2	6	10	2	2	8
Тема 5 Проблеми гносеології права	10	2	2	6	10			8
Тема 6. Проблеми антропології права	10	2	2	6	10			8
Тема 7. Проблеми аксіології права	8	2	2	4	8	2	2	6
Тема 8. Праксеологія взаємозв'язку права, держави та суспільства	8	2	2	4	8			6
Тема 9. Проблеми соціології права	8	2	2	4	6	-	2	6
Тема 10. Проблеми культурології права	8	2	2	4	8	-		6
Тема 11. Проблеми психології права та юридичної психології	8	2	2	4	8	2	2	6
Тема 12. Семіотика права	8	2	2	4	8			6
Тема 13. Філософія юридичної практики	8	2	2	4	10	2	2	8
Тема 14. Філософія правової відповідальності	8	2	2	4	10			8
Екзамен								
Усього годин	120	28	28	64	120	12	12	96

Види навчання	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота
Методи контролю	Поточний контроль, екзамен
Попередні навчальні дисципліни (Пререквізити)	ОК 2. Філософія ОК 4. Проблеми тлумачення правових норм ОК 5. Комунікативна стратегія законотворчої і законодавчої діяльності ОК 6. Методологія сучасного правознавства
Супутні та наступні навчальні дисципліни (Постреквізити)	Підготовка і захист дисертації

4. Організація навчання і контролю

Проведення занять та консультацій	Усі аспіранти (ад'юнкти) незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта (ад'юнкта) і освітньо-науковою програмою ЛьвДУВС. Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються. Консультування проводиться за розкладом консультацій викладача, розміщеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 26 (або через особистий e-mail викладача).
Відпрацювання пропущених занять	Відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів у ЛьвДУВС, порядок і критерії поточного оцінювання успішності визначаються робочою програмою з кожної навчальної дисципліни і можуть різнитися залежно від специфіки предмета вивчення та методики викладання. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС основними формами індивідуального відпрацювання здобувачами вищої освіти пропущених занять або отриманих незадовільних оцінок є: – усно під час безпосереднього спілкування із науково-педагогічним працівником з питань, передбачених планом практичного (лабораторного) чи семінарського заняття, яке відповідно було пропущене чи, на якому була одержана незадовільна оцінка. – письмово у формі підготовки та захисту реферату по одному з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. Реферат є індивідуальним завданням, виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 8–10 сторінок основного тексту (зберігається на кафедрі до початку наступного семінару). – письмово у формі розв'язання тестових завдань з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. – виконання практичних (лабораторних) завдань з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка – вирішення тестових завдань або інших творчо-аналітичних завдань шляхом застосування комп'ютерних технологій з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. Відповідно до затвердженого графіку відпрацювання відбуваються кожного понеділка з 13.00 до 15.00, або у формі відеоконференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання Moodle
Допуск до підсумкового контролю	Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі отримання мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання та має відпрацьовані пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки (відповідно до Положення ЛьвДУВС «Про організацію освітнього процесу»)

Система оцінювання	Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного та підсумкового оцінювання. Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських, практичних заняттях, за виконання (підготовку) рефератів та тестових завдань з використанням відповідних критеріїв та бальної шкали. Критеріями проходження здобувачем вищої освіти поточного оцінювання має бути отримання ним обов'язково мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання з ОНП у процесі поточного оцінювання. Оцінювання знань та умінь на семінарських і практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка «Відмінно» виставляється, якщо питання розкрито повністю, аспірант (ад'юнкт) вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання. Оцінка «Добре» виставляється, якщо питання розкрито повністю, аспірант (ад'юнкт) добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення. Оцінка «Задовільно» виставляється, якщо питання розкрито не повністю, аспірант (ад'юнкт) посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки. Оцінка «Незадовільно» виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а аспірант (ад'юнкт) не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оцінювання рівня підготовки та виступу з рефератом здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка «Відмінно» виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання аспірант (ад'юнкт) вільно орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог. Оцінка «Добре» виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання аспірант (ад'юнкт) добре орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог. Оцінка «Задовільно» виставляється, якщо тема реферату розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання аспірант (ад'юнкт) посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог. Оцінка «Незадовільно» виставляється, якщо тема реферату не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та не логічно; під час відповідей на запитання аспірант (ад'юнкт) не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оформленість реферату немає значення. Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка «Відмінно» виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90-100% завдань. Оцінка «Добре» виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 71-89% завдань. Оцінка «Задовільно» виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 60-70% завдань.
---------------------------	--

	Оцінка «Незадовільно» виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 0-59% завдань. Підсумкове оцінювання рівня засвоєння програмних результатів навчання проводиться у формі екзамену за 100-бальною шкалою та на основі набраних балів на семінарських заняттях.
Шкала підсумкового оцінювання	Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126 h https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти».
5. Літературні та інформаційні джерела	
Основна література	1. Актуальні проблеми філософії права: навчальний посібник / О.М. Балинська, А.С. Токарська, В.А. Яценко; за заг. ред. О.М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 612 с. 2. Балинська О.М. Правова комунікація: вербально-біхевіористський підхід: монографія. Львів: ПАІС, 2008. 212 с. 3. Балинська Семіотика права: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2013. 416 с. 4. Бобровник С.В. Компроміс і конфлікти у праві: антрополого-комунікативний підхід до аналізу: монографія. Київ: Юридична думка, 2011. 384 с. 5. Гарасимів Т.З. Філософема девіантної поведінки: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2014. 356 с. 6. Литвинов О.М. Право як феномен культури: спроба філософського осмислення: монографія. Луганськ: Янтар, 2014. 800 с. 7. Павлишин О.В. Правова реальність як знакова система: монографія. Харків, 2017. 336 с. 8. Правова глобалізація: монографія / І. М. Жаровська, Н. В. Ортинська, Р.Я. Шай. Львів, 2016. 188 с. 9. Савенко В.В. Закон у структурі правової реальності: монографія. Тернопіль: Астон, 2015. 460 с. 10. Стовба О.В. Право і час: монографія. Харків: Тім Пабліш Груп, 2016. 368 с.
Методичне забезпечення	1. Актуальні проблеми філософії права: Програма навчальної дисципліни. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 2. Актуальні проблеми філософії права: Силабус навчальної дисципліни. Львів: ЛьвДУВС, 2022.
Інформаційні ресурси	1. Вікіпедія – Вільна енциклопедія (http://uk.wikipedia.org). 2. Офіційне Інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). 3. Сайт Верховної Ради України (http://www.rada.gov.ua). 4. Верховний Суд (https://supreme.court.gov.ua).

	5. Урядовий портал – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України (http://www.kmu.gov.ua). 6. Міністерство внутрішніх справ України (http://www.mvs.gov.ua). 7. Національна поліція України (https://www.npu.gov.ua). 8. Міністерство освіти і науки України (http://www.mon.gov.ua). 9. Бібліотека Верховної Ради України (http://lib.rada.gov.ua). 10. Державна науково-технічна бібліотека України (http://gntb.gov.ua). 11. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (http://www.library.ukma.edu.ua). 12. Львівська національна наукова бібліотека України імені Василя Стефаника (http://www.lsl.lviv.ua). 13. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (http://www.nbuv.gov.ua). 14. Бібліотека Українського католицького університету (http://ucu.edu.ua/research/library/). 15. Бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ (https://www.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh) 16. Електронний інституційний репозитарій Львівського державного університету внутрішніх справ (http://dspace.lvduvs.edu.ua)
6. Опитування щодо якості викладання	
Опитування проводиться після завершення навчання в он-лайн режимі, посилання буде надано перед опитуванням	